

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne izvešči nedelje in praznike — Inzerati do 80 petiti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50 od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petiti vrst a Din 4. — Popusti po dogovoru. Inzerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Francija v vrtincu notranjepolitičnih borb:

Daladier napoveduje borbo na nož

Vlada se za nobeno ceno ne bo uklonila levičarskim grožnjam, prepričana, da se francoski narod ne bo dal zavesti od tujih agentov

Pariz, 28. nov. br. Spričo vse bolj napetega položaja in odkritega hujkanja ekstremnih elementov k oboroženemu odporu proti vladi je francoska vlada izdala zelo obsežne varnostne ukrepe odločena, da za vsako ceno zavaruje mir in red ter spoštovanje zakonov. Svoji je ministrski predsednik Daladier naslovil po radiu obširen apel na slo francosko javnost in jo pozval, naj se ne da zavajati od političnih spekulativ, ki hočejo pod krinko socialnega pokreta onemogočiti delo vlade.

V svojem govoru je Daladier naglasil, da predstavlja sedanja borba proti vladi samo poskus, kako bi se eni straniki ali skupini posrečilo nasilno vsiliti svoje stališče celi državi, vsemu prebivalstvu in zakoniti vladi. Trdno sem odločen, da napravim konec takim metodam in da odločno zavarujem splošno spoštovanje republikanskih zakonov.

Zasedbe tovarn, delne stavke in grožnje s splošno stavko, vse to so poskusi neke tuje akcije proti politiki miru, ki jo vodi naša vlada. Vlada pa bolj kot kdaj prej skrbi za čast in dostojanstvo Francije.

Vlada skrbi za to, da bi se francoska kri ne prelivala za koristi, ki niso francoske. Vse te grožnje, nagle zasedbe tovarn in proglasi za splošno stavko so bile le prikriti potezi z enim ciljem in to je, da bi se naj merile moči med republikansko demokracijo in med diktaturo manjšine nad delavstvom. To jasno dokazujejo dogodki, ki so se odigrali pretekli četrtek v Renaultovih tovarnah. To tovarno so skrajni elementi zasedli brez vsakega razloga. Letaki, ki so jih delili v tovarni, dokazujejo politično ozadje tega navidežno strokovnega gibanja.

Kato se je Daladier dotaknil govorov, ki so jih izrekli v zadnjem času voditelji raznih mednarodnih organizacij. Daladier je s tem v zvezi poudaril: Padla je beseda o tem in tudi sedaj se še proučuje možnost akcije proti francoski republikanski vladi. Naša vlada bi naj klonila pred grožnjami. Toda vlada bo odločno izvršila svojo dolžnost, ki jo ima napram narodu. Zato se obrača na vse Francoze, ki so razumni in ki niso brez vesti, naj pomislijo na posledice, ki bi jih v tem trenutku mogli imeti nered za bodočnost Francije. Francoski delavci naj bo prepričani v dno svoje duše, da mu to tuje delovanje ne bo prav nič koristilo. Delavci bodo samo žrtve te borbe. Vsi francoski delavci se naj zavedajo, da je njihov materialni položaj mnogo boljši kot pa položaj delavstva v drugih velikih državah, ki so okoli Francije. Delavci ve-

do prav dobro, da njihovi socialni zakoni niso v nevarnosti. Daladier je zaključil svoj apel z besedami:

Vlada vabi vse Francoze, brez razlike razredov in strank naj bodo složni in naj razumno skrbijo za javni blagor. Do čim se nad vsem svetom zmeraj bolj širi senca diktature, naj Francija ostane zvesta svojim načelom svobode. Francozi, ne uničujte svoje svobode in ne rušite je s svojimi lastnimi rokami! Bodimo edini, da se tako vsi skupaj rešimo in ohranimo! Žalosten opazujem, kako se organizira borba, ki bo škodovala življenju naroda. Če pa bi se te grožnje kljub mojemu trudu uresničile, tedaj bom izpolnil svojo dolžnost, ker mislim, da sem na pravi poti, ko hočem za vsako ceno zavaruovati spoštovanje zakona in zaščititi koristi naše velike domovine.

Imredy sestavlja novo vlado

Po večdnevni konzultacijah je Horthy poveril mandat za sestavo nove vlade zopet Imredyju

Budimpešta, 28. nov. br. Svoji so bile končane konzultacije regenta Horthyja v zvezi z vladno krizo. Zadnji je bil v avdienci bivši prosvetni minister grof Teleky. Njegova avdienca je trajala nad dve uri. Splošno se je pričakovalo, da bo njemu poverjen mandat za sestavo nove vlade. To pa se ni zgodilo. Pozno zvečer je Horthy pozval v avdienco bivšega ministrskega predsednika Imredyja in mu poveril mandat za sestavo nove vlade. Imredy je takoj prišel pogajanja. Odločil se je, da

obnovi svojo dosedanja vlada. Le v zunanjem ministristvu bo izvršena sprememba. Na mesto dosedanjega zunanjega ministra Kanye bo najbrže imenovan za zunanjega ministra grof Czaký. Kakor zatrjujejo je Imredyju uspelo pridobiti za svojo vlado nekatere manjše skupine, tako da bo imel v parlamentu okrog 135 poslancev. V političnih krogih pa sodijo, da bo ta večina dokaj nezanesljiva, ter da predstavlja obnovljena Imredyjeva vlada le prehodno rešitev latentne notranjepolitične krize.

Enodnevna blokada S fije

Energični ukrepi bolgarske vlade proti revizionističnim gonji makedonstvujuših

Sofija, 28. nov. V soboto so bile ponovne demonstracije proti nadaljnji veljavnosti mirovnih pogojev. Predsednik vlade dr. Kjuzelevanov in vojni minister sta odklonila zahtevo demonstrantov, naj se dovolj listom pisati o revizionističnih zahtevah, kakor tudi, da naj se dovozi za včerajšnje manifestacijski pohod po Sofiji, ki bi se ga udeležilo 50.000 ljudi. Vlada je pod-

vzela obširne varnostne ukrepe ter je okrog polnoči izvedla popolno blokado Sofije. Vsi zasebni telefonski razgovori so bili prepovedani, javni lokali pa zaprti. Tudi v pokrajinskih mestih je izvršila vlada obširne varnostne ukrepe. Svoje odredbe utemeljuje s tem, da so med manifestanti za revizijo mirovnih pogojev tudi fašisti in komunisti, ki skušajo izrabiti

priliko za rušenje javnega miru in reda. Zaradi strogih ukrepov vlade je včerajšnji dan potekel popolnoma mirno in brez

spopadov. Ves promet čez dan je bil ustavljen in je bil obnovljen šele ob 22.30 zvečer.

Resen incident med češkoslovaškimi in poljskimi četami

Poljaki so neupravičeno prekorajili demarkačijsko črto — V obrambi so češkoslovaške čete ustrelile poljskega podpolkovnika

Bratislava, 28. nov. (CTK) Tiskovni urad slovaške valde je objavil naslednje uradno poročilo:

Slovaško orožništvo in drugi oddelki oboroženih čet so včeraj zjutraj izpraznili vasi Buha, Hora in Hladovka. Prebivalstvo je jokaje prosilo zastopnike slovaške vlade, naj ne dopuste, da bi bili odtrgani od Slovaške. Kljub temu pa ni bilo nikakih spopadov ali incidentov.

Zjutraj so poljske čete vkorakale v te vasi, izvedle pa so zasedbo tako, da so zasedle več ozemlja, kot pa je bilo dogovorjeno. To se vidi tudi iz spisov razmejitvene komisije, ki Poljakom ni dodelila toliko ozemlja Poljaki so zasedli tudi Smeronko, niso pa o tem pravočasno obvestili Slovačkov, tako da slovaške oblasti te vasi niso mogli zapustiti pravočasno. V zasedenih vaseh ni nikde poudarjati Poljakov in nikjer ni bilo nobenih zastav.

Med Zdijaro in Javoro je prišlo do kratkega spopada med poljskimi in češ. četami. Ubi je bil nek poljski podpolkovnik in kaplar. Na češkoslovaški strani ni bilo nobenih žrtev.

Zaradi tega incidenta je poljski poslanik Pape protestiral v praškem zunanjem ministristvu in je zahteval preiskavo. V slovaških krogih zatrjujejo, da je incident nastal zaradi tega, ker češkoslovaške čete niso bile pravočasno obveščene, da Poljaki zasedajo te kraje.

Zeneva, 28. nov. (DNB) Ukrajinski narodni svet, ki zaseda v tujini, je objavil izjavo, v kateri izraža svoje simpatije za Podkarpatsko Ukrajino. Izjava pravi med drugim:

Karpatski Ukrajinci so srečni, da so si lahko ustvarili svojo avtonomijo v mejah češkoslovaške države. Karpatski Ukrajinci želijo samo to, da bi lahko mirno razvi-

jali svoje narodno življenje. Ne žele pa, da bi bili priključeni k Madžarski. Vsi Ukrajinci, koderkoli po svetu so srečni, če pomislijo na to, da vsaj en del njihovega naroda živi v svobodi. Svojim bratom pod Karpati bodo nudili vso pomoč in podporo.

Volilna nedelja

Včerajšnja nedelja je bila dan živahne volilne agitacije. Po vsej državi je bilo nebroj političnih shodov, konferenc in sestankov. O shodu predsednika vlade objavljamo uradno poročilo agencije Avala. Zelo živahna je bila tudi opozicija. Vsi njeni šefi so na terenu. G. Zivković in Banjanin se mudita v drinski in vrbaski banovini, kjer se posebej pomembno manifestira sloga Srbov in Hrvatov. V Dalmaciji je opozicija v Primoštenu pri Šibeniku odpravila vse shode. Zelo bojovito razpoloženje je v Sumadiji. Tudi v dravski banovini je bila ta dan zelo živahan. Poslanski kandidati JNS in socialistične skupine kot bolj resni predstavniki opozicije so razvili živahno delavnost v Ljubljani. Sta kandidata dr. Kramer in Jelenec imela sestanek z zaupniki socialistične skupine ter njim orisala politični položaj. Njuna izvajanja so bila sprejeta z burnim odobravanjem. Posebno zanimivo so bile informacije, ki sta jih dala socialističnim zaupnikom glede na gotove pojave v volilni borbi. Opozicijska kandidata dosedanje SLS v Ljubljani gg. dr. Stanovnik in dr. Breclj sta sklicala v petek zvečer shod v prostorih hotela Union. Politični nasprotniki pa so vdrli v dvorano, dejansko napadli govornika in akoravno bi bili zborovalci z lahkoto lahko odbili divjaški napad, je prišlo do predčasnega zaključka zborovanja. V vseh treh političnih krogih take metode najodločnejše obsojajo.

Hitler na Dunaju

Berlin, 28. nov. e. Berlinski dopisnik »Paris Soira« poroča, da je vodja in kancelar Hitler sredi prišel nenadno na Dunaj in se nastanil v Schönbrunn. Dopisnik je mnenja, da bo Hitler ostal najbrž dalje časa na Dunaju, češ da bo osebno razčistil nekatere dogodke ob priliki zadnjih protizidovskih izgrediv na Dunaju. List na koncu vprašuje, ali ne bo morda prišel z novo čiščevalno akcijo na Dunaju.

Beck obišče Berlin?

Berlin, 28. nov. o. V diplomatskih krogih so se razširile govorice, da bo prihod, njo sredi prišel v Berlin poljski zunanji minister Beck. Kakor zatrjujejo, bo skušal pridobiti nemško vlado za izpremembo njene sedanje stališča glede nedotakljivosti Karpatske Rusije.

Curich, 28. novembra. Beograd 10.—, Pariz 11.40, London 20.385, New York 440.375, Bruselj 74.45, Milan 23.15, Amsterdam 239.60, Berlin 176.37, Praga 15.05, Varšava 82.87, Bukarešta 3.25.

Govor dr. Stojadinovića

Bjelina, 27. nov. AA. Danes je bilo v Bjelini veliko zborovanje JRZ, katerega so se udeležili ljudje iz Semberije, Mačve in Podrinje. Že na vse zgodaj zjutraj je prišlo od vseh strani nešteto ljudstva z zastavami in godbami. Prišli so zastopniki najrazličnejših organizacij in JRZ iz 17 pokrajin.

Ob 10.40 se je pripeljal v Bjelino z avtomobilom predsednik vlade dr. Milan Stojadinović s katerim so prispeli finančni minister dr. Dušan Leticia, ravna elj Vremena Dragan Stojadinović šefa kabineta vrotić in Marković ter nad 100 poslanskih kandidatov. Navzočni so bili pri sprejemu visokih gostov poleg drugih prometni ministri dr. Menmed Spaho, ministri brez listnice Džafer Kulenović, vršilec dolžnosti bana g. Krečković in mnogi poslanci. Dr. Stojadinović se je s svojimi spremstvom odpravil takoj na glavni trg, kjer je bila že zbrana ogromna množica ljudstva z godbami in zastavami.

Ob 11.30 se je otvoril zborovanje minister dr. Mehmed Spah z govorom, v katerem je poudaril velik pomen velikega današnjega zborovanja. Dal je nato besedo takoj ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviću, ki je izjavil sledeče: Dragi bratje! Pred 14 leti je stopil Nikola Pašić (vzklikli: Slava mu!) že kot star mož z balkona v obširne zgradbe in vas v važnem trenutku naše zgodovine pozval, da poveste svoje mnenje o programu državne konsolidacije in državne obremenje. (Dolgotrajno vzklikanje Slava mu!) »Ko je ves naš narod« je dejal tedaj Pašić, »mogel tedaj vstati proti pokusu Avstrije da bi ustanovila to državo, morete tudi vi dati svoj glas za to državo.« (Odobrovanje in vzklikli Živel!) Isto morem ponoviti tudi jaz danes s tega istega kraja, kot čuvzar politične oporke neumrliga Nikole Pašića (Živel naslednik!) Toda tokrat morem storiti to še z večjo pravico. Ker prihajam med vas ne samo kot Srb in v imenu Srbov pač ne prihajam skupno tudi s legi imnim predstavnikom bosansko-hercegovskih Muslimanov, svojim odličnim prijateljem in tovaršem dr. Mehmedu Spahom (Živel dr. Stojadinović Živel dr. Spaho Živela JRZ). Sloga pravoslavljnih in muslimanov, za katero se je vedno zavzemal pokojni

Nikola Pašić in na katero je računaj v interesu vseh delov našega naroda in vse Jugoslavije, nudi v tej zgodovinski pokrajini divno sliko duhovnega edinstva vseh krajev Bosne in Hercegovine. (Odobrovanje). Ta naloga je preživela tuje uprave, katere interesi niso bili istovetni z interesi našega naroda. Tudi mi želimo to veliko zapuščino ohraniti naprej. Še žive v tem kraju spomini na svete primere bratskega razumevanja v najtežjih dneh na Mehmed-kapetana Sidačija iz Zvornika, Sulejman-bega Alajbegovića, za katerega mizo je sedel Vuk Karadžić kot otrok in delal poslovne zapiske, in na številne druge ugledne muslimane, katerih človekoljubna se pravoslavci se spominjajo. Kulini kapetan je bil knezu Ivi pobratim (Vzklikli: Slava jim!). Ta prostrana in lepa zemlja je bila tudi pozorišče velikih bojev našega naroda. V bližini mi samostana kralja Miljutina je imel stari Novak v pešini nedosopnih skal svoje hajduško bivalje. Semberija je dala Karagorgju borce in vojvode. Še se poznajo po višinah sledovi prvega in drugega upora. Na tej tavlini, na teh vrhovih in na teh igriščih so se odigrale borbe za osvobodjenje Srbije in zedinjenje Jugoslavije (Živela Jugoslavija!). In od tedaj pa do današnjega dne ni bilo nacionalnega gibanja, pri katerem ta domoljubni kraj ne bi sodeloval. Stopili ste na plan za narodne pravice za časa okupacije v balkanskih vojnah. Borili ste se kot prostovoljci na strani Srbije. Za časa svetovne vojne ste šli med četnike. One, ki so ostali doma, pa so metali v temnico in jih ubijali. (Vsi zborovalci so vzklikali: Živeli prosovoljci!) Ta zemlja je zemlja junakov, je pa tudi domovina narodnih pesnikov, ki so spetali vence slave tem narodnim herojem. Ta kraj je bil zibelka naše duhovne emancipacije, ki je obenem z upori prišla do izraza v govorjenju in pisani besedi. Na njej sta se rodila Filip Višnić in Vuk Karadžić (Slava jima!). To je zemlja, kjer bje srce našega ljudstva, kjer govore največ srbsko. (Odobrovanje in vzklikli: Živel dr. Stojadinović! Živel dr. Spaho!). Dragi bratje! In v mučnem trenutku svojega življenja je prišel k vam stari Pašić, ker je bila narodna zaveza pri vas vedno živa. Evo to je tudi tisto, zaradi česar prihajam jaz danes pred vas. (Ži-

vel dr. Stojadinović: Živela JRZ! Živel voditelj!). Prihajam, da vas pozovem, da 11. decembra oddate svoj glas za politično sedanje vlade in za državo vorni program. (Hočemo! Hočemo!), ki ga izvajam že nad 3 leta, da glasujete za slogo, za enakopravnost, za delo za mir in red ter za bodočnost Jugoslavije. (Navdušeni vzklikli: Hočemo! Vsi smo za vas!) Tej politiki se mora Jugoslavija zahvaliti, da bo v treh dneh proslavila že 20. rojstni dan v blagostanju in napredku. Na njenih mejah je mir vse njene sile pa so posvečene velikemu delu narodne obnove. (Živel dr. Stojadinović!) Kaj smo delali in kaj storili v teh treh in pol letih, odkar smo prišli na oblast, tega ne bom našteval, smejo pa reči: storili smo več kot vsi drugi, skupaj pred nami. (Ponoven vihar navdušenja: Živel dr. Stojadinović! Živel dr. Spaho! Živela kr. vlada!). Pustimo ob strani vsa vprašanja, politična, gospodarska in socialna. Pogledajmo samo na nekaj, pogledajmo na to slogo pravoslavljnih in muslimanov pa bomo lahko uvideli, kolikoga narodnega pomena za vse Jugoslavijo je samo to edino dejstvo. (Navdušeni vzklikli: Živela bratska sloga!).

Z usanitvijo stranke JRZ (Živela JRZ) smo oživili staro tradicijo sodelovanja, ki se je v preteklosti manifestirala v skupnih bojih proti okupaciji Bosne in Hercegovine, v skupnih uporih proti vsem krivicam in nasilju dunajskega cesarja. (Ploskanje in odobrovanje). Ko bi prvi dne po zedinjenju pokojnemu Pašiću govorili o hrvaškem vprašanju bi v intinmem razgovoru gotovo dejali: Pred hrvaškim obstoji za nas bosansko vprašanje (Odobrovanje!). S ponosom morem danes reči, da bosanskega vprašanja ni več. (Ponovno odobrovanje in vzklikli: Živela sloga!). Ostalo pa je hrvaško vprašanje. Nič ne bi bil morda bolj srečen, kot jaz, ko bi se tudi zanj našla neka rešitev. Mi to rešitev želimo ne želimo pa kakršnekoli rešitve. Mi nočemo rešitve kakršno nam predlaga dr. Maček (Vzklikli: Do! Nočemo!). So meje, ki jih nesme mo prekorajiti razen če nimamo morda namena upropasti to državo, ki smo jo s težkimi boji in krvjo ustvarili. Vzklikli: En kraj, en narod, ena država, to je naš program. (Ponoven vihar navdušenja). V eh mejah so možna pogajanja, izven njih bo čakal dr. Maček v opoziciji še ostalih

99. let, ki jih je napovedal. Da bi povedal število glasov za svojo listo, je Maček zbral čudno vojsko. »Vojsku kupi sa sve četiri srance, kakor pravi narodna pesem. Tu vam je maršal demokracije, čika Ljuba, tu vam je zemljoradnik Pižon, tu vam je tovariš Živko, tu diktator Peter in fuhrer Jevtić. (Dol z njimi!) Nočem vam govoriti o tem, kakšno zvezo je imel Ljuba Davidović z demokracijo v onem trenutku, ko si je bil zgradil »trdno mesto« s pokojnim Veljo Vukićevićem. Nočem vam govoriti niti o tem, kakšno zvezo ima v splošnem Joca Jovanović s kmetijstvom. (Smeje). Ne govorim vam tudi ne o velikem bogatašu in bogorajskem hišnem posestniku Živku Topaloviću. Kakšne zveze ima z delavski mi sirotami, ki jim je moja vlada dala dela in zaslužka, minimalne mezde in socialno zavarovanje. (Živel dr. Stojadinović, Živela kr. vlada!). Ne morem pa vam izraziti svojega začudenja, ko vidim, da je dr. Maček vzel na svojo listo Petra Živkovića, Bogoljuba Jevtića in Veljo Popovića! (Dol z njimi!). Dr. Spaho je pred nekaj dnevi zelo lepo postavil vprašanje dr. Mačku: Mar s temi ljudmi hoče rešiti hrvaško vprašanje? Dr. Maček na to še ni ničesar odgovoril. Nas se tudi nič ne tiče, dr. Maček naj kar odgovori in pojasni to svojim hrvaškim volilecem. Iz raznih hrvaških krajev se tudi že sliši, da organizirajo to navdušenje za Mačka po vaseh teroristične tolpe. (Dol z njimi!). Ali je to njihova svoboda?

Tako imate za prihodnje volitve, bratje, na eni strani našo listo s programom, in z ljudskimi voditelji, ki jih poznate že leta in leta, na drugi strani pa je nekaka mozak-lista, sestavljena iz raznih skupin brez skupnega programa, ki prav nič, ne ve, kaj hoče in kam gte in ki v vsakem primeru predstavlja nevarnost za bodočnost te države. Vse te skupine namreč želje samo rušiti, ne pa ustvarjati. Ta dr. Mačkova lista že zaradi same svoje sestave pomeni propast za vse one, ki so na njej. (Doli z rušilci! Živel dr. Stojadinović!). Zato mislim bratje, da vam ne bo težko odločiti se 11. decembra na katero stran boste šli. Zahvaljujem se vam, da ste v tako velikem številu prišli na to zborovanje. Ta kraj bojevnikov, prosto, voljcev in junakov zasluži, da mu kr. vlada posveti posebno pozornost. Že ko sem

danes prišel sem, sem v glavnem videl vse potrebe tega kraja. Imeti morate boljše ceste, normalnotno železnico in nekaj mostov preko Drine in Save. To je že v našem programu in bo tudi izpeljana. (Dolgotrajno vzklikanje in odobravanje!). To je že peti teden, odkar prirejam naša zborovanja pod milim nebom, in vedno smo imeli lepo vreme in sončne dni. Kadar je naše zborovanje, vendar mora biti lepo vreme. (Smeje). To je najboljši dokaz, da je srce na naši strani. Zato je tudi zmaga gotova. Živeli!

600.000 glava množica je navdušeno pozdravila govor ministrskega predsednika dr. Stojadinovića. Z vseh strani so se slišali vzklikli: Živel dr. Stojadinović! Živel dr. Spaho! Živela JRZ! Živel naš voditelj! Živel srečni človek!

Za dr. Stojadinovića, je spet spregovoril minister Mehmed Spaho, ter se zahvalil ministrskemu predsedniku za udeležbo in krasen govor. Zborovanje je bilo nato zaključeno.

Shodi Petra Živkovića

Banjaluca, 28. nov. p. Predsednik JNS Peter Živković je imel zelo uspešno zborovanje v Tesliću, kjer je govoril tudi dr. Mirko Došen. Danes je g. Peter Živković govoril na zborovanju JNS v Skenderavaku. Shod je otvoril predsednik banovinskega odbora JNS za vrbasko banovino Djoka Koljević. Na shodu sta govorila tudi dr. Fran Nikić in dr. Srpo Vukanović. Zatem je g. Peter Živković obiskal s svojimi prijatelji več vasi, v katerih je imel ožje konference s pristaži JNS.

Zborovanje združene opozicije v Zemunu

Beograd, 27. nov. p. Dopoldne je bilo na trgu pred Narodnim domom v Zemunu veliko manifestacijsko zborovanje združene opozicije, ki je izredno lepo uspelo. Navzočih je bilo nad 12.000 ljudi. Govorili so dr. Milan Kostić, odvetnik in senator iz Zemuna, Miloš Bobić, bivši minister, in Milan Carević, odvetnik iz Beograda.

V vrtincu borbe za točke

Mariborski nogometni „derby“ se je končal z delitvijo točk — Rapid iztrgal Slaviji obe točki

Maribor, 27. novembra. Tekmovanje za prvenstvo mariborskega okrožja LNP se je danes premaknilo za dve tekmi. Akterji v teh tekmah so nastopili v Mariboru na sicer SK Železnikar in ISSK Maribor na stadionu ob Tržaški cesti, SK Rapid in SK Slavija pa na Rapidovem igrišču. Za obe tekmi, elasti pa sta oba nasprotnika računala s sigurnim plenom obeh točk. Toda ostalo je pri delitvi točk, tako da sta bila oba tabora z doseženim rezultatom precej nezadovoljna. Dobiček od današnje neodločene tekme pa ima samo Čakovčevski SK, ki je že skoraj siguran prvak v mariborskem okrožju LNP in mu najbrž ne bodo mogli več omajati tega predkosa. Rapid je Slaviji odvzel obe točki, tako da je slika prvenstvene lestvice sedaj sledeča:

Čakovčevski SK 7 5 2 0 15:5 12
SK Železnikar 6 3 2 1 10:7 8
SK Rapid 6 3 1 2 15:11 7
SK Mura 7 2 2 3 14:16 6
ISSK Maribor 7 1 3 3 11:11 5
SK Slavija 6 0 2 4 7:22 2

ŽELEZNIKAR : MARIBOR 1:1 (1:0)
Precej občinstva se je zbralo na železnikarjem igrišču. Vreme je bilo za nogomet pravo lepo, teren odlični. Poset okoli 1200 ljudi, ki so odhajali z igrišča z mešanimi občutki. Noben tabor ni bil zadovoljen z izidom tekme, pač pa so bili ljudje splošno mnenja, da je bila današnja tekma ena najbolj napetih in zanimivih, kar smo jih v zadnjem času videli v Mariboru. Po končani predtekmi, ki sta jo absolutno rezervirali oboji klubovi, in ki se je končala z zmago Železnikarja v razmerju 1:1 (2:1), so nastopili glavni akterji v naslednjih postavah:

Železnikar: Spanger; Frančes Antolčić; Eferl, Stifter, Habit; Orel, Grošelj, Požaj, Ronjak, Kramnik.

Maribor: Marguč; Obersnel, Kramberger; Jančević, Welle, Melec; Ogrizek, Bačnik, Vodeb, Vari, Titar.

Kakor je iz postav močev razvidno, sta oba nasprotnika svoje vrste nekoliko spremenila. Maribor z nekoliko večjim uspehom kakor Železnikar, ki pri izbiri moči tokrat ni imel najboljših rok. To velja predvsem za napadalno vrsto, ki ne pomenja osvežitve močev. Ni to še pravi napad, manjka mu še največ kondicije, kar smo videli prvi koncu igre, ko je povsem popustil. Razen tega manjka temu napadu tudi start. Jasno pa je na prvi pogled, da neodločenega rezultata ni zakrivila napadalna vrsta, ki je svojo dolžnost — po svojih močeh seveda — dobro opravila. Volja je bila tukaj, le z voljo pa ne moreš ničesar doseči. V tej formaciji je bil viden le trio, ki je sicer v polju podal dobro igro, pred nasprotnikovim golom pa je bil pocasen in nekam bojazljiv, tako da je mariborska dobra prilika splavala po vodi. Zelo slab je bil Orel na levem krilu dočim je Kramnik na desnem krilu ustrezal pričakovanju. Kakor je bila v prejšnjih tekmah ožja obramba najstabilnejši del moštva, ki je oblovala situacijo ter le pod pritiskom klonil, tako je v partiji z Mariborom priplisati krivdo

za delitev točk samo ožji obrambi, ki je po nepotrebnem pustila še dobljeno igro iz rok. Za gol nosita precej krivde branilca, v drugi vrsti pa vratar, ki je bil pri prestrezanju visokih žog radi majhne postavne nezanesljivosti. Srednja vrsta je funkcionirala v splošnem prav dobro, v prvem polčasu celo odlično. V drugem polčasu je morala zaradi stalnega nasprotnikovega pritiska pomagati obrambi, tako da ni mogla zalagati napada. Na drugi strani pa je imela krilaka vrsta v drugem polčasu velike težave s svojim napadom, ker ni znala žoge obdržati.

Maribor je predvajal energično, silovito igro. Odločal je start in smisel za skupno igro. Dobra je obramba. Vratar je lovil zanesljivo, branilce Kramberger pa stal — s tako odločnostjo, da je reševal že brezupne situacije. Njegov drug Obersnel je bil v oboju zanesljiv in natančen. V srednji vrsti ima Maribor odličnega igralca Welleja. Oba stranska krila sta se tiščala ob nasprotnih krilih ko priljepljena in sta le malokrat utegnili pobegniti. V napadu sta igrali vidno vlogo obe krila. Zelo preudarno je vodil svoj napad V. deb, dočim nista spojki povsem ustrezali. Igra je bila ves čas polna in zelo živahna. Tempo sta obe moštvi stalno forsirali, ker ni bila situacija ves čas poteka nikoli čista. Tudi je bila tekma precej ostra, to da vedno v mejah dovoljene igre, za kar gre zasluga predvsem odločnemu sodniku, ki je vsak polkus protipravilne igre ali sabotažne akcije v kralji zatrl. Obnašanje občinstva je bilo danes naravnost vzorno. Nisi slišal nobene povske, tako da se je današnja tekma končala v najlepšem redu in miru. V splošnem je bila današnja tekma borba dveh enakovrednih nasprotnikov. Železnikar je imel v prvem polčasu nekoliko več od igre, dočim je v drugi polovici dominiral Maribor. Naposled omenjamo tudi strelca, ki sta za svoje barve dosegla uspeh. Sta to Orel od Železnikarja, ki je bil v 20. minuti prvega polčasa uspešen, in Vari od Maribora, ki je v 5. minuti drugega polčasa uspeh svojega tovariša izenačil.

Sodil je g. Habičja iz Osijeka. Bil je odlični sodnik, ki ni napravil skoro nobene pogreške. Takšnih sodnikov si želimo še večkrat v Mariboru. Škoda je le, da so tako dragi...

RAPID : SLAVIJA 2:0 (0:0)

Rapidovo igrišče je zevalo praznoto. Le okoli 100 najzvestejših pristavev obeh klubov je prišlo. Pristasi Slavije so morda na tihem upali na kakšen remi, toda tokrat ni šlo. In tako je izostala tudi senzacija. Toda Slaviji se niso dali kar tako premagati. V prvem polčasu so se zelo uspešno borili proti nasprotnikovi premoči, kar dokazuje tudi rezultat prve polovice igre. V drugem polčasu pa so Rapidovci zoro bili »mašinerijo« Slavije ter napoleli z dvema goloma ostalo zmagovalci. Igra sama je bila sicer živahna, vendar je potekala pod taktirko Rapidovcev, ki so po poteku igre sodeči tudi zasluženo zmagali, ker so bili boljši nasprotniki. K potoku igre bi bilo omeniti, da je padel prvi gol iz enajstmetrovke.

Sodil je g. Nemec v splošnem dobro. Dopoldne je na Rapidovem igrišču rezervna Rapida v prvenstveni tekmi porazila rezervno Slavijo z 8:0 (2:0).

Mariborske in okoliške novice

— Skupna proslava mariborskih sokolskih društev 1. decembra. Matični Sokol priredi 30. novembra slavnostno akademijo v sokolskem domu, 1. decembra ob 10. svečano proslavo, ob 11. razvije naraščajega prapora, ki mu kumuje Nj. Vel. kralj Peter II. Sokol Maribor I ima svojo proslavo ob pol 10. v predavalnici za naraščaj in članstvo, ob 15. za sokolsko dečo. Sokol Maribor II. na Pohorju v Renčijevi dvorani 1. decembra. Sokol Maribor III ob 15. v telovadnici na Zrinskih trgih, obenem razvije prapora za dečo. Sokolsko društvo na Tenzem ima zaobljubo članstva in ostalo svečanost ob 16. — Sokolska dolžnost vsega članstva je, da se udeležijo skupne svečane proslave vseh mariborskih nacionalnih društev ob pol 12. na Glavnem trgu. Maribor Matice in Sokol III se zbereta na verandi Sokolskega doma ob 11. Maribor I, Pohorje Studente in Tenzem odkorakajo s Kralja Petra trga na Glavni trg točno ob 11.15. — Zdravo! Mariborska sokolska društva.

— 50-letnica bo praznovalo Združenje obrtnikov slikarskih in sorodnih strok v Mariboru dne 3. decembra 1933 v Gambri-novi dvorani. Najprvo se vsi slavnostna skupščina, na kateri se bo prikazal pregled 50-letnega delovanja združenja in se bodo izročile diplome častnega članstva na zadnji skupščini izvoljenim zaslužnim članom. Po skupščini pa bo v Gambri-novi dvorani prijateljski večer na čast odlikovancem in gostom. Uprava združenja je stori-la vse, da bo ta večer po svojem pestrem programu zadovoljil vse udeležence. Združenje je eno izmed najstarejših združenj rokodelskih obrtnikov v Mariboru in zaslu-ži, da se ga ob njegovem zlateg jubileju spominjajo vsi prijatelji slikarskih obrtni-kov.

— Mariborske sportne novice. Razpis de-setega jubilejnega propagandnega teka »Osvojenec« za Malgajev pokal v pro-slavo 20-letnice Jugoslavije, ki ga priredi SK »Železnikar« v Mariboru pod pokro-viteljstvom poveljstva mesta Maribora, dne 1. decembra 1933 ob 10. uri na pro-gri s startom ob letnem telovadišču »Sokol-matica« na Korosčevi cesti — Maistrova ulica — Zrinskega trg — Kolodvorska uli-ca — Aleksandrova cesta — trg Svobode, kjer je cilj dolžina proge cca 1810 m. Splošna dolžina: Prijave je poslati na na-slov: Jenko Jože, Maribor, stadion SK Železnikarja najpozneje do 30. XI. 1933 ob 12. uri. Prijavine za to tekmovalje ni. Nagrade: Pokal ki ga pripori sodelujoči atlet kateri je prispel prvi na cilj; nasled-njih pet atletov prejme diplomu a ostali sodelujoči spominske trakovice. Razdelitev nagrad se izvrši takoj po končanem tek-movanju. Pravico starta imajo vsi verifi-cirani in neverificirani atleti klubov ki so člani v JLAS-u, vojak, dijaki, Sokoli in ostali sportniki slovenske narodnosti. Prijave, ki bi prispale pozneje, se ne bo-jo upoštevale.

— Napredovanje. V 3. skupino I. stop-nje je napredoval ravnatelj realne gimna-zije v Mariboru dr. Matko Heric.

— Iz sodne službe. K sodišču pri Sv. Le-nartu v Slovenskih gorah je premeščen kanclist Franc Uršič, doslej pri sreskem sodišču v Mariboru. K sodišču v Maren-bergu je premeščen g. Josip Kramer, doslej v Celju. Za kancljskega uradnika 9 sku-pnine je imenovan pri sreskem sodišču v Mariboru Stanko Vitez.

— Iz banovinske službe. Iz tukajšnje bol-nišnice je premeščen k bolnici v Murski Soboti služitelj Franc Stanočnik. Unokole-na je banovinska učiteljica Nada Grošlj-Pabianova, ki je službovala v tukajšnjem tektičnem zavodu »Vesna«.

— Mrtvaški zvon. V 32 letu starosti je preminil v Tattenbachovi ulici 26. danjni praktikant Josip Stojan. Žalujemo naše iskreno sožalje!

— Pohrebne novice. Hišni posestnik Joško Kocbek se je poročil z Marijo Sneš, hišno posetnico v Mariboru. Obilo sreče!
— Iz mariborskega poslovnega življe-nja. G. L. L. ki se piše sedaj Larič je pro-dal svoj delež pri tekstilni tvornici »Juj-fektstetl« ki ga je kupil g. Rosner Svojčas smo poročali v zvezi s temi spremem-bami da se bo g. L. L. izločil iz Larič oveslil v Savaletu. Sedaj pa se čuje, da namerava v Anželijo.

— Trenja med bencinskimi kartelom in trgovci. Tudi v Mariboru čutimo pomani-kanje bencina. Je to posledica trenj med bencinskim kartelom in trgovci bencina, ki so imeli včeraj popoldne »Pri orlu« se-stanek, na katerem so zavzeli stališče na-pram razmeram na bencinskem trgu.

— Sobotni trg je bil precej dobro zalo-žen. 24 slaninarjev je pripelalo na trg 70 zaklanih svin. Kmetije so pripeljali 9 voz krompirja in 60 vreč, nadalje 12 voz zel-ja in 30 vreč čebule. Na perutninskem trgu je bilo 1184 kurnikov, in sicer 264 ko-koši, 692 piščancev, 94 gosk, 104 purani in 30 rac.

— Preloženo. V sobotni številki smo poročali o kazenski razpravi, ki se je vršila proti 23letnemu delavcu Gabrielju Dami-ju iz Zornice Korene radi obtožbe držav-nega tožila, da je zaklal 18letnega po-sestniškega sina Vilima Vičarkeza. Raz-prava, ki jo je vodil s. o. s. dr. Turato je bila radi zasiljanja novih prič, zopet pre-ložena.

— Obsojeni požigalec. Mariborski veli-ki kazenski senat je obsodil 27letnega po-sestnika Antona, Pungartnika iz Spodnje Kaple na 3 leta robije in izgubo častnih državljanjskih pravic za dobo 5 let, ker je 28. junija t. l. v Spodnji Kapli zažgal svo-je gosposkarsko poslopje, ki je zorelo do tal. Preiskava je določila, da je storil to radi tega, da bi prišel do zavarovalnine 65.000 din. s katerimi je hotel odplačati svoje dolžove. Soobtožena je bila tudi njegova 26letna žena Antonija, ki pa je bila oproščena vsake krivde in kazni. Raz-pravo je vodil s. o. s. dr. Turato, prised-niki so bili Lenart, Lečnik, dr. Hočvar in Habermut. Obtožbo je zastopal držav-ni tožilec dr. Hočnik.

— V borbi s podvivalnim bikom je dobil občutne poškodbe 29letni delavec Franjo Kiglovič iz Velikega Kraljeva. Na tukajš-njem glavnem kolodvoru je krmil živi-vo, ki je bila namenjena na Dunaj. Ne-nadno obneseni bik se je z vso silo zaka-dil v delavca in mu zasilil rane v desno roko. Reševalci so obšitno poškodovanega delavca prepeljali v bolnišnico.

— Drobne novice. Na vozalu Melske ce-ste in Einspielerjeve ulice sta trčila sku-paj tovorni avto, prevoznika Srčka Su-šica iz Kamnice ter osebni avto tovarna-ja Mautnerja. Tovorni avto je zelo poško-dovan in trpi lastnik okoli 3000 din. ško-da. V Vetrinski ulici je brezobziren mo-tociklist prodir na tla zidarja Sneiderja Ivana iz Vinarja, nato pa izginil. Zadevo

proučuje policija. Zasebnica Marija Brau-hard z Melskega hriba je našla na Fran-ko-panovi cesti svezan 16 ključev, ki ka-koj sedaj na lastnika pri tujakšnji poli-ciji. V Maistrovi ulici je izginilo izpred nekega poslojara kolo kovača Josipa To-mažiča iz Nove vasi. Kolo je znamke »Excelsior« z evidenčno številko 134027. Tudi raznašalcu peciva Viktorju Plešku iz Studence je nekdo odpeljal izpred ne-ke gostilne v Stolni ulici novo kolo z nam-ke »Wittler«, vredno 1800 din. Od doma sta pobegnila pred dnevi 16letni Jože Le-tnik iz Melske ceste 32 ter 13letni Mila-l Šabeder z Melskega hriba 73. Starši su v skrbah, da se jima ni kaj hudega pri-petilo. Policija ju išče. Delavcu Antonu Kampu s Tržaške ceste je izginil s to-vornega avta usnjen suknjič, vreden 400 din. Slaninarju Francu Sitarju iz Zgornje Hajdine pa kočara, v kateri je bilo 12 kg slanice. Posestnici Mariji Horvati iz Ložan pri Sv. Marijeti ob Pesnici so od-nesli iz podstrešja zlata prstana veržico in druge predmete, v vrednosti 700 din. Kovškemu in podkovskemu mojstru Iva-nu Rauslu iz Pristaniške ulice 7 so ukrad-li večjo količino zimskih konjskih podkev v vrednosti 1200 din. Konja sta se splaši-la hlapcu Nikolaju Serbineku iz Koreno-ve ulice 12. Ob ovinku, ki pelje v ulico Ob brodu je hlapec padel z voza in ob-ležal s težimi poškodbami na glavi in ro-kah. Prepelali so ga v bolnico.

— Mesarske proslave bodo na držav-ni praznik 1. decembra ves dan zaprte. Prav tako ne bodo prodajali mesa na stoj-nicah. Občinstvo opozarjamo da se že pre-jest dan preskrbi z mesom, ker bodo v ta namen mesarje odprte do 19.

— V bolnici je umrla na posledicah od-prave ploda 25-letna tkalka Marija Vrbnja-kova Pomagala ji je neka starejša ženska, ki jo zdaj iščejo oblasti.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek 28. novembra: zaprto
Torek 29. novembra, ob 20. uri: »Preva-ra«. Red A.

1. december v mariborskem gledališču. 20-letnica Jugoslavije praznuje Narodno gledališče z dvema slovenskima pred-stava. Popoldne se vprizori brezplačno za mestne reveže Finžgarjev »Divji lovec« — za katero predstavo preskrbi vstopnice so-cialno politični urad Mestnega poglavar-stva. — Zvečer ob 21. uri (9. uri) pa se kot slavnostna predstava vprizori štan-dekerjeva noviteta »Prevarar«.

Mariborska bolnišnica

Dežurni lekarni: Minašnikova na Glavnem trgu in Remsova na vogalu Aleksandrove in Melske ceste
Ljudska univerza: Predavanje prof. dr. Dolarja o Mariboru 1. 1918.

Obsojena tatova

Ljutomer, 27. novembra

Pred malim kazenskim senatom okrožne sodišča v Mariboru so se morali zagovar-jati 38-letni delavec Jožef Vrbnjak iz Ilja-sevca pri Ljutomeru, 33-letna Marija Kralj delavka v Cubru, 44-letni Zinko Alojz, mi-zarski pomočnik in 35-letna Kristina Zinko, posetnica v Vidanovcih. Prvi trije so kradi-li po Grabah in Iljaševcih. Kradiči so kokiši, purane, race in piščance. Občutno škodo so napravili tudi pri čebelah. Največ so jih pokradli pri posestniku Potočniku Jakobu v Iljaševcih. Kosiju na Grabah Tatvino so prvi trije priznali, dočim je obtoženka Kristina Zinko, ki je obdolžena, da je ukrade-ne stvari shranjevala in pekla vse zanikala. Zinko je bil obsojen na 4 mesece. Zinko-va pa na dva meseca strogega zapore, dočim je bilo sodno postopanje zoper Vrbnjaka in Kraljevo ustavljeno, ker sta neznanega bivališča.

Iz Celja

— Proslava 1. decembra. Mestno pogla-varstvo v Celju razglašja. Prvi december se bo praznovalo na slovesen način kot praznik zedinjenja troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vsi hišni posetniki se opozarjajo da morajo biti ta dan vsa po-slopja okrašena z državnimi zastavami.

— O priridi in človeku v Sredozemskem morju bo predaval prof. dr. Valter Bohinec drevi ob osmih na ljudskem vseučilišču. Za-nimivo predavanje bodo spremljale skio-pične slike.

— SK Amater : SK Olimp 3 : 0 (1 : 0). Na Glaziji je bila v nedeljo popoldne od-igrana podzavezna prvenstvena tekma med celjskim Olimpom in trboveljskim Amate-rem. Olimp je nastopil z nekaterimi rezervami, večino Amaterjevega moštva pa so tvorili juniorji. Olimp je igral pošteno, na-pad na je igral preveč raztrgano. Go-stje so nudili tehnično boljše in učinkovi-tejšo igro. Amater je bil prvih 15 minut v lahni premoči, nato je začel Olimp krepko napadati, a ni imel strelca pred golom. V 26. minuti je Miklavč po lepi kombinaciji potresel Olimpovo mrežo. Amater je prešel po tem uspehu zopet v premoč, rezultat pa je ostal po zaslugi Olimpove obrambe do od-mora neizpremenjen. Po odmoru je začel Olimp uprizorjati nevarne akcije, a ni znal izbrabiti niti ene prilike. V 10. minuti je Miklavč po hitri solo-akciji povisil na 2 : 0. Amater je ponovno prešel v premoč in v 20. minuti je Ameršek povisil na 3 : 0. V 30. minuti je Olimp zastreljal enajstme-trovko. V zadnjih 15 minutah sta imeli obe moštvi več lepih prilik, zaradi neodločnosti obeh napadov in deloma tudi po zaslugi obeh obramb pa je ostalo pri rezultatu 3 : 0. Sodil je g. Končič iz Maribora točno in ob-jeektivno.

— SK Celje : Atletiki 1 : 1 (1 : 1). Ta-koj po tekmi Amater : Olimp se je pri-čela na Glaziji pred 600 gledalci podzavez-na prvenstvena tekma med SK Celjem in Atletiki. Tekma med starima lokalnima ri-valoma je bila zelo živahna in napeta. Cel-je je nastopilo sicer v oslabilni postavi, a je nudilo tehnično dobro igro ter se je odlikovalo z velikim elanom in požrtvo-valnostjo. Zelo sta se izkazali krilaka vr-sta in ožja obramba, pa tudi napad se je lepo uveljavil. Atletiki so predvajali dobre kombinacije in tudi igrali požrtvovalno, kljub temu pa je imelo Celje v splošnem več od igre. Celje je že takoj v začetku prešlo v lahno premoč. V 8. minuti je na-stal pred golom Atletiki, gneča, Pešec je

bil na mestu in je ob viharne odobrava-nju občinstva poslal žogo v mrežo. Igra je valovala s polja na polje, a obe obrambi sta uspešno čistili. V 33. minuti je izvedel Primož solokajco, obramba Celja je pre-pozno intervenirala in Primož je uspešno izenačen. Celje ni popustilo, a kljub vsem naporom ni moglo povisati rezultata. V drugem polčasu je bilo Celje zopet v lahni premoči in je uprizorjalo nevarne akcije, a tudi Atletiki so izvedli nekaj lepih na-padov. Celje je imelo več prilik, da povisa rezultat, toda napad je nesigurno streljal. Zadnjih 15 minut so se Atletiki zelo trudi-li da bi si priborili še drugo točko, obram-ba Celja pa je preprečila vse njihove na-kane. Sodnik g. Lukežič iz Ljubljane je za-grešil mnogo napak, po večini v škodo SK Celja.

Tezenske novice

— Sokolsko proslavo praznika zedinje-nja. Državni in sokolski praznik 1. de-cember, praznik zedinjenja praznuje tezen-ski Sokol s sodelovanjem pevcev »Rado-sti« popoldne ob 4. v šoli. Poleg govora in glasbenih točk so na sporedu razne recitacije in deklaracije. Obenem bo pre-voznar naraščaja v članstvo, zaprisega no-vih članov in razdelitev diplom.

— Sokolom poklonjen pokal. Marljiv-tajnik in režiser br. Hinko Rebolj je po-klonil Sokolskemu društvu lep pokal, za-katega se bodo borili člani in višji na-raščaj. Tekmovali bodo na orodju in v prostih panogah, za kar izdela prednjaški zbor poseben pravilnik. Ime vsakoletnega zmagovalca bo označeno na pokalu, po-triletni zaporedni zmagi pa preide pokal v trajno last zmagovalca. Pokal bo goto-vo najlepša vzpodbuda našim telovadcem za dosega najboljših uspehov.

— Tudi naraščajniki bi se radi poka-zali na odru. Pri zadnji seji prosvetnega odbora je bil po želji telovadcev sprejet predlog, da lahko tudi ti pridejo kako primerno gledališko igro, ki bi bila upri-zorjena v mesecu februarju in bi isto re-žiral naš najboljši diletant br. Cotic Voj-ko.

— Sokolski Miklavž. Kakor doslej vsa-ko leto, bo tudi letos obiskali Miklavž Sokole in drugo občinstvo v soboto 3. de-cembra v gostilni br. Pulka, kjer bo obilo prijetne zabave za stare in mlade. Zdravo!

Tri nesreče

Ljutomer, 27. novembra

Dela na banovinski cesti, ki se gradi iz Stročje vasi v Strigovo, s katero bo veza-na Strigova v Ljutomeru, so se v zadnjem času nekoliko pospešila. Pri teh delih pa tu-di nesreče niso izostale, zlasti se, ker delajo ponoči, poleg tega pa dovažajo gramoz in kamenje za tlakovanje iz precej težko do-stopnih krajev. Tako je pred tedni pri na-kladanju velikih kamnov za tlakovanje, de-lavcu Avgustu Nemcu zmečalo dva prsta na roki. Ponestrčenec je pred tednom pa posledicah tetanusu kljub injekciji umrl, v bolnici v Murski Soboti. V četrtek pa se je pripetila že druga nesreča. Tovorni avto je vozil iz radganske okolice tramovce. Ko je zavil na Grabah proti Ključarjevcem, je na ovinku pred posetnikom Prelogom srečal osebni avto. Ker se je tega malo preveč ogiril, ko mu kolesa zdrknila v občestni ja-rek.

Avto se je prekučil ter s tramovjem za-sul štiri delavce, ki so sedeli na tramovju. Sofer in njegov spremljevalec sta se le po-tolika, dočim so ostali štirje delavci dobili hujše poškodbe. Sreča je hotela, da so jim ostali vsi udi celi. En delavec je moral v bolnico, odkoder pa se je takoj vrnil. Avto se je nekoliko poškodoval, vendar pa je mogel nadaljevati čez nekaj ur svojo pot. V soboto se je pripetila že tretja nesreča, ki bi kmalu zahtevala človeško žrtev. Pri odcepu ceste v Stročji vasi klopjele delav-ci Pukišev hrib, zaraščeni z drevjem, kjer lo pa odvažajo k mostu na Ščavnici, kjer bo moral biti visok nasip. Ko je v soboto 14 delavcev kopalo zemljo in jo hkrati od-važalo, se je zrušila 4 m dolga, 2 m visoka in pol metra debela plast zemlje, ki je za-sula 20-letnega delavca Antona Lukovnja-ka iz Glibine. On je sicer opazil, da zemlja pada, nakar je takoj zbežal, vendar pa ga je plast zemlje dohitela, podrla in zasula. Delavci so ga takoj odkopali. Nezvestnega fanta so takoj odpeljali z avtom v mursko-soboško bolnico, kjer bodo ugotovili, kakš-ne so njegove poškodbe.

Iz Ljutomera

— Priprave za proslavo 1. decembra. Naše sokolske edince se marljivo pri-pravljajo na proslavo 1. decembra. V vseh društvih in četah pojde sokolstvo v krolj-h k slovesni maši, nakar se bodo vršile so-kolske proslave deloma skupno z ostali-mi nacionalnimi organizacijami, deloma pa samostojno radi zaobljube novega član-stva. V Ljutomeru bo skupna proslava na glavnem trgu takoj po maši. Sokol-stvo bo po tej proslavi imelo še svojo pro-slavo v Sokolskem domu.

— Šoferska šola. V šofersko šolo, ki jo prireja v Zavratnikovem hotelu Touring Club iz Morske Sobot, se je priglasilo 15 tečajnikov, za katere se vrše predava-nja vsak dan od 19. do 21. ure. Podnevi pa se vrše poskusne vožnje v okolico.

— Sila je za cesto. Na novi banovinski cesti, ki se gradi že 4 leta iz Stročje vasi v dolžini 6 in pol km do Strigove, s čimer bosta Ljutomer in Strigova mnogo pridobila, so se dela tako pospešila, da se za cesto navaža gramoz in kamenje za tlako-vanje že skoraj dva meseca podnevi in ponoči. V zadnjem času se tudi druga dela vrše podnevi in ponoči, ker je pač 4. de-cember, ko bo cesta otvorena, že zelo bli-zu, dočim so se betonska dela pri mostu čez Ščavnico še komaj pričela. Pri cestnih delih je zaposlenih mnogo delavcev, da pri-manjkuje skoraj delovodij. Škoda, da že prej ni bilo take sile, da bi cesta že prej služila svojemu namenu. Kaj bo neki, če nastopi slabo vreme, ki bi onemogočilo tlakovanje, eventualni mraz pa zaustavil betoniranje mostu?

— Revizija občinskega poslovanja. Ze-nad 16 dni revizirali revizor banske uprave občinsko poslovanje občine Strigove. To-krat se bo tudi ugotovila pasiva in aktiva občine, nakar se bosta občini Strigova in nova občina Razkrižje, ki se je odelpla od skupne občine Strigove, razdelili s svojim premoženjem. Revizija pa bo tudi ugotovi-la poslovanje občine Strigove za prejšnja leta. Upamo, da bo tohat tudi razčiščena zadeva živin...

Srbsko slikarstvo od prvih početkov do danes

Predavanje kustosa dr. Mesesnela pod okriljem Ljudske univerze v Mariboru

Maribor, 27. novembra. Predsnočnim je imel v dobro zasedeni dvorani tukajšnje Ljudske univerze zani-mivo ter instruktivno predavanje ljubljanski kustos in univ. prof. dr. Mesesnel. Pred pričetkom predavanja je spregovoril toplo pozdravno besedo predsednik Ljudske uni-verze inž. Kukovec. Odlični predavatelj je v zgostenih, klenih izjavah prikazal raz-voj srbskega slikarstva od prvih početkov pa do današnje dne.

S prodorom bizantstva v območje srbske države je zmagala tudi bizantinska umet-nost. Srednjeveška srbska umetnost, ki je izključno cerkvena in dvorna, se razvija pod vplivi bizantinskih umetnostnih struj in značilnosti. O tem nas prepričujejo predvsem stare freske po srbskih cerkvah, ki so vsako-zi neizrazite, neindividualne, ploskovite.

Turska doba ni prinesla srbski likovni umetnosti nobenih novih poudarkov, am-pak se ta umetnost nemoteno razvija v smi-slu nadaljevanja stare srbske umetnosti.

Šele v 19. stoletju se porajajo v srbski li-kovni umetnosti, predvsem v slikarstvu, no-vi razvojni momenti. Tudi srbska umetnost se barokizira. Sedež umetnostne tvornosti se prenese v Vojvodino, kjer delujejo učen-

ci dunajske, predvsem monakovske šole. Predič je značilen predstavnik umetnostne ga ustvarjenja ki predstavlja zvezo med staro srbsko umetnostjo in vplivi zapada. Končno prodre v srbsko umetnost tudi por-tret (Nadažda Petrovič, D. Popović), do čim kažejo Jobovi umotvorini popolno brez-tradicionalnost.

Novi elementi pa se porajajo v srbskem slikarstvu z nastankom Jugoslavije. Beo-grad postane središče umetnostnih teženj. Prevladuje vpliv pariške šole. Učenci Pari-za se v svojih umetnostnih stremeljenjih močno razlikujejo, glavno jim je arhizem in oblika. V njihovih umotvorih se kaže frapantna različnost v tehniki: te izvoru motivov (M. Melunović, Stanojevič Uzelac, Milosavljevič, Dobrovič itd.).

V zadnjem času pa se uspešno in živahno uveljavlja v srbskem slikarstvu tudi perifer-ja, ki vnaša v slikarstvo izrazite doma-če in narodne elemente ter nove, predvsem pokrajinske motive.

G. dr. Mesesnel je bil za svoja izvajanja deležen toplo priznanja številnega občinstva. Svoja izvajanja, ki jih je temeljito strokovnjaško razčlenil, je pojasnjeval s šte-vilnimi lepimi slikami.

»Pesem s ceste« v mariborskem gledališču

Občinstvo želi, da bi ne prenašali preveč predstav iz prejšnje v novo sezono

Maribor, 27. novembra. Snoči so prvič v letošnji sezoni uprizo-rili v Narodnem gledališču Schurekovo »Pesem s ceste« v treh dejanjih. Zabavno poudna, romantična zgodba treh godcev, ki žive v srečni harmoniji in ki jih posebno naključje srečne najdbe pahne v neprilike. Takšno živahno, plastično odsko dogaja-nje, ki ga spremlja prijetno otožna muzika, priteguje gledalcevo pozornost. Snočnja predstava je bila v nekaterih točkah teh-nično primerno dopolnjena ter bolj dogna-na. Tudi podajanje posameznih vlog je bi-lo toplejše, bolj čustveno in bolj doživlje-no. To velja